

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Рік I.

Станиславів, неділя 31 серпня 1941.

Ч. 17 і 18.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Станиславів, пл. Міцкевича ч. 2.
I пов. ч. тел. 16-53.

UKRAINISCHES WORT
Schriftleitung und Administration Mickiewicz-Platz Nr. 2.
Ersch. ein. am Dienstag, Donnerstag u. Samstag. — Preis 5 Pt.

ВИХОДИТЬ ЩО ДРУГИЙ ДЕНЬ
Ціна 50 копійок або 5 німецьких еєнігів

Свято соборного чину

ОЛЕСЬ ВЕСНЯНИЙ

На Київ, братове!

(алегорія)

Снилось мені... ах, чому лише снилось?
— що тяжко в боях ми втомились,
рани боліли, не зводились руки
і тишився ворог і крякали круки...
— Здавайтесь, — кричали, — все дно ми поборем!
Тоді не благайте — як візьмем на муки!...
(рани боліли, не зводились руки...)
— Не вже ж свою землю ми осоромім? —
спитав нас отаман, здавалося ж — предки...
Й запахи нам битви далекі, —
і крикнули разом — аж ворог затрявся:
— Козацькі нащадки не вміють здаваться!
І з новою силою стисли ми зброю
і стали із ворогом мужньо до бою. —
Криця ламалась, топились рушниці
і руки горіли, кригазились лица
і падали коні і рвались гранати
і плутались в кишках скривавлені ноги...
Та ми не спинялись, не сміли спинятись,
бо ж встала над нами зоря перемоги!
— На Київ, на Київ йдемо ми, братове,
доволі рабами жить в рідному краї...
витримо ж руки від чорної крові, —
сьогодні нас Київ стрічає!
А в Києві дзвони немов ошаліли,
над Києвом радість пісні колісас
(доволі рабами жить в рідному краї!...)
Отаман спинивсь. Огляда полки смілі. —
— Не дармо, хлоп'яте, хоробро ми бились, —
сьогодні нас Київ стрічає...
Так снилось мені... ах чому лише снилось?

Україні

Ще тоді, як блукаючи в полі
знав на світі єдину я біль —
біль ноги, як стернина уколе, —
Ти явилась мені серед піль. —

Така мужня в виборенні волі
і нещасна така сотні літ...
І відтоді не знаю я болі
як за тебе, Україно, болить!

Ще тоді, як у тихім розвої
слухав матері ніжні пісні
і не знав я любові другої, —
як до матері — сина. Мені

Ти явилась, — як сон пречудовий,
оповита у сонце, блакить...
і відтоді не знаю любові
як тебе, Україно, любить.

Ідіть вперед сміло та відважно

В мальовничому місці над річкою
в Ямниці розтягнувся своїми наме-
тами перший юнацький табір пра-
ці. Віджила традиція нашого „Плас-
ту...“.

В таборі жило до 100 юнаків та
юначок, що підлягали приписам та-
борового життя, а заразом допо-
магали селянам в їхніх роботах в
полі. Одномісячне перебування в та-
борі додавало юнакам нових сил до
боротьби, додавало їм гарту, твер-
дості, щирості та безпосередності.
Спільне перебування молоді, — спіль-
ні гутірки здружили молодь з со-
бою, та дали тривкі підстави ідео-
логічного вишколу для добра Укра-
їнської Нації.

На закінчення таборового життя
відбулася прашальна ватра, зорга-

нізована силами таборовиків. На
ватру прибуло багато гостей з міс-
та Станиславова та, як звичайно,
 мешканців села Ямниці.

Прощальна таборова ватра... Сур-
мач трубить... Команда: Струнко!
Юнацтво готується до ватри.

П. Попович — командант табору
привітав гостей, що прибули на
ватру та подякував громадянам се-
ла Ямниці за шире і дружнє став-
лення до юнацтва та поміч, яку
оказували їм всім в таборі.

Опісля прощас таборовиків сот-
ник Кононів. Він підкреслює зна-
чіння гарту тіла і духа... Загартовані
тілом і духом ідіть далі в життя,
щоб служити Нації, а знання, які
ви набули, несіть далі. Бузьте

ської Нації... Не схиляйте прапора,
несіть його мужньо та високо, ідіть
завжди ві єд сміло та відважно!

— Юні друзі! — говорить редак-
тор Гуцуляк. — сьогодні у вас пра-
шальна ватра. Ви розійдетесь на
ріжні місця, на ріжні пости, але вас
усіх лучитимуть даліше перебуті
спільні хвилини в таборі. Ви завжди
згадуватимете таборове життя. Ви
заховасте від тепер назавжди кар-
ність своєму прововоді, ви завжди
служитимете Українській Нації. Ідея
українського націоналізму — най-
більша ідея, яка є можлива в жит-
ті людини — буде провідною нит-
кою вашого життя.

Ваше перебування в таборі скін-
чилось. Однак, ви будете йти даль-
ше карно під синьо-жовтим прапо-
ром, по правильному життєвому
шляху, по шляху служби Україні,
якій мусите бути вірні аж до пере-
моги, якій навіть мусите жертвува-
ти своє юнацьке життя.

Слава Україні!

Провідник юнацького табору в
Блюдниках вітає таборовиків:

— У нас і у вас таке саме гаряче
серце, серце повне любові до
України, серце, яке мали ті, що
йшли на смерть і муки... Ви, сини
не сонця і краси, але сини вогню,
в якому кривавилася ціла Українська
Нація протягом довгих століть... Чи
то над Дністром, чи Прутом, Сяном
в Карпатах... На всіх українських
землях йде будова нового життя —
своєї власної хати. Нікого з нас усіх
не сміє там забракнути! Сповнім
найвищий наказ — наказ служби
Українській Нації!

По промовах відбулася при ватрі
художня частина. Цілу площу дов-
круги ватри освічувано час-від-часу
ракетами, що своїм світлом збіль-
шували мальовничість та чар
ямницьких лісів.

Відспіванням українського націо-
нального гимну закінчено ніколи не-
забутню останню таборову ватру.

По скінченні ватри вертаємось до
села. Ямницькі селяни справді щиро
і тепло згадують про таборовиків:

— Добрі, і слухняні були, допо-
магали нам в праці на полі... Яких
гарних пісень співали вони вечора-
ми... Як багато тих пісень навчили
співати наших дітей. Ці юнаки —
це, мабуть, чи не найкращі діти на-
шого народу. Ми певні, що з таки-
ми дітьми досягнемо те, чого бажа-
ємо!

Ці слова чи не найбільше при-
знання нашим таборовикам.

Сила народу —

Де тільки переходили Українські
війська, там вітали їх серед небува-
лої радості з ентузіазмом. Великі
селянські маси з повстанцями на
чолі вступали поголовно в ради Укра-
їнської Армії.

Дня 31 серпня 1919 р. Українські
Війська вмащерували побідно і гор-
до до Золотоверхого Києва. Так
колись входили до Києва славні
українські козацькі війська під бу-
лавою Славного гетьмана Богдана
Хмельницького. Дзвонили гадісно
дзвони, греміли гармати, лопотіли
величньо під подувом вітру з ши-
роких степів синьо-жовті прапори
і золотом грали на сонці тризуби,
а вулицями машерували гордо ко-
лони українського війська зо всіх
земель з усіх сторін України. Лу-
нали побідні пісні і безконечні
оклики, а в далені шумів сивоусий
Дніпро. Слова ті ніс він ген далеко
до Чорного Моря — козацького
моря, — ніс гомін свободної волі.

Похід Соборної Української Ар-
мії на Київ можна сміло назвати
тріумфальним походом. Це був три-
умф Української Соборної Армії і
тим самим триумф Ідеї Соборності
і тим самим день 31 серпня, день
здобуття Києва, є для нас назавжди
символом соборного чину — днем
зброї, днем свята боротьби!

Згадуючи сьогодні в 22 річницю
цей великий, світлий день нашої
історії записаної крв'ю поляглих
героїв-борців, віримо, що вже близь-
ко той день — та хвилина коли в
Золотоверхому Києві замають знову
синьо-жовті прапори.

РАДІОВІСТІ ОСТАННІХ ДНІВ ТИЖНЯ:

26 серпня німецькі моторизовані частини взяли мостовий причілок Дніпропетровська.

Вчора ввечері німецькі бронетанкові частини під командуванням генерала Кляйста зайняли Дніпропетровськ — центр металургічної промисловості СРСР.

Дніпропетровськ — це остання оборонна точка на західному бережжі Дніпра.

Переможний наступ німецьких військ на всіх фронтах — Фінляндському, Київському і південно-Чорноморському

Верховне командування німецької армії за 27 серпня подає: Бої на всіх фронтах розвиваються успішно. Місцевості при гирлі Дніпра і на південний схід від Києва зайняті після запеклої оборони ворога. По кількохденних боях знищено в околиці Великих Луків 22 совітську армію, при чому взято понад 30 тисяч полонених 400 гармат та велику кількість інших воєнних матеріалів. На тому відтинку втратив ворог понад 40 тисяч убитими.

Між ільменським озером і Фінським заливом та портом Реваль бої розвиваються успішно. Німецьке летунство вело великі атаки на військові угруповання ворога. На захід від Москви і в околицях Ленінграда знищили залізничну сітку. У Фінському заливі летунство знищило 4 совітські транспортні військові судна, разом 9 тисяч регістрованих брутто-тон, тяжко пошкоджено 4 транспортні військові судна, поцілено бомбами один есминець і корабель, що веде флоту. Інші два есмінці тяжко пошкоджені.

Німецькі війська забрали...

Коло Гомеля німецькі війська забрали 83.596 полонених, 465 гармат, 199 бронетанків та багато іншого воєнного матеріалу.

Придержують вістки про свої втрати

Московські жиди, щойно 26 серпня подали повідомлення про втрату Новгород, тоді як Верховне Командування німецьких збройних сил подало це ще 21 серпня — отже на п'ять днів скорше.

Совітські втрати у флоті

Совіти втратили у Фінському заливі 1 есминець, 2 танкери й 3 вилочувачі мін.

Київ відтятий, сполучення знищене

Німецькі війська знищили всі залізничні сполучення з Києвом. Знищено вузлову станцію. Київ відтятий.

Щоденник старшини

Німецьке радіо подає, що попався в руки щоденник совітського старшини Дорошімова. В ньому пише він, що совітські бійці розкинені ізза нерозважних приказів у різних напрямках. Між частинами немає зв'язку. Командуючі не мають ніяких відомостей про положення. Вони орієнтуються тільки з поголосок. "Положення наше, — пише дослівно Дорошімов, — стає з кожним днем гірше. Нам не стає літаків і танків, а без них перемога неможлива".

Жахливий стан Москви

БЕРЛІН, 26 серпня. Один з чужоземних журналістів, який повернувся тепер з Москви, повідомляє, що населення Москви зменшилось уже майже до половини. Переводяться евакуації на південь і схід. Ранених вивозять у Сибір. Рахливі політичні документи вивезено в невідомі місця.

Очищено район

БЕРЛІН, 26 серпня. Угорські війська, згідно з офіційним повідомленням, покінчили очищувати район між Дніпром і Богом від військ армії Будьонного.

Подвиги авіації — казочні числа

Німецька авіація знищила в перших двох місяцях східного походу м. і. 17.335 ворожих авт, 689 льокомотивів і транспортних кораблів, а також зірвала 66 важних мостів. Тим самим вона причинилася у великій мірі до поразки совітів.

6.000 полонених у боях за Нарву

Під час переможних боїв за місто Нарву німецькі війська взяли 6.000 полонених. Німецькі з'єднання знищили совітські панцерні азда, 51 гармату, 34 скоростріли і 400 гранатомосців. Криваві втрати большевиків у цих боях незвичайно великі.

Лінія Брянськ—Конотоп знищена

26 серпня німецька авіація бомбардувала лінію Конотоп—Брянськ. Тепер вона цілком не до ужитку. Транспорт полишений на знищення німецької авіації.

На середньому фронті

3 ескадрони совітської кавалерії намагалися переломити німецькі частини, але сильний вогонь здержав їх. 300 людей цілковито знищено.

Переправа саперів розбита

Німецька піхота над Дніпром завважила переправу совітських саперів. Їх обстріляно. Понтони розлетілись. Є криваві втрати в людях.

Великі бої на Фінляндському відтинку

Німецькі і Фінляндські військові частини вели успішну атаку на передмісті в Ревлях. На морі знищено 3 воєнні кораблі. На суші знищено 107 танків, взято в полон Фінляндськими військами 3.500 полонених і 175 самоходів. В повітряних боях збито два літаки противника.

П'ять совітських кораблів вилетіли в повітря

П'ять совітських кораблів, які наткнулися у Фінському заливі на міни і вилетіли в повітря.

Дальші втрати і невдачі совітів

Операції на східному фронті розвиваються успішно. На Середньому Дніпрі були завзяті бої. Взято 5 тисяч полонених. Здобуто 25 ворожих панцерників. Большевики пробували йти в наступ, але їх відбито з великими втратами.

"Це орда — а не бійці!"

ШТОКГОЛЬМ, 26 серпня. Журналісти, які повернулися з Свєстів, подають, що табори полонених жахливі. В'язні подібні до орди, а не до бійців. Для змалювання не

тільки їх вигляду, але й їхнього самопочування не вистає слів... А за їхню перемогу молитися ще й тепер єпископ Контерберрі.

900.000 кв. км. на сході в німецьких руках

За короткий час здобули переможні німецькі війська вже 900.000 кв. км. совітської території. Гори большевицьких трупів не можуть спинити переможного маршу вперед.

Б'ють у дзвін тривоги

На сторінках англійської преси дуже часто порушують загрозу большевицького положення. Слід очікувати, пишуть, що Київ опиниться вкортці в дуже небезпечному положенні для себе.

3 іранського фронту

Англійські і російські атаки почалися з різних сторін Ірану. Перські війська обороняються завзято й ставлять упертий опір наїздникам.

Бомбардовано столицю Ірану

В понеділок 25 серпня большевицькі літаки бомбардували Тегеран — столицю Ірану. Є ранені і збиті. Цього ж дня совітські війська вступили на територію Ірану.

Прокляття до іранського народу

Іранський шах видав прокляття сповнену гарячої любові й піклування за свій нарід, а їдкої ненависті до наїзників. "Ви мусіли працювати, голодувати — пише він, — щоб Сталін дійшов до мети. Вам, тим, хто працюватиме, обіцяли золоті гори — землю. Чи вам дали вони її? — Ні! К чорту гніть большевицьких провідників, які старалися стахановщиною витиснути з нас останні сили. Зберігайте порядок і спокій... В частинах, які зайняли німці, вже не буде експлуатації. Де приходять Совіти — там большевицько-жидівські агітатори жахають населення, що німці насадять на місце ком'сарів панів, які ще більше експлуатуватимуть нарід. Не вірте! Німці приходять визволити вас від експлуатації совітської системи. Геть Стадіна! Геть ком'сарів! Геть жорстоку експлуатацію селян!"

Забито іранського адмірала флоту

В Перському заливі дійшло до бою між англійським і іранським флотами. В цьому бою забито іранського адмірала.

Осуджують напад на Іран

Інтернаціональна преса, якщо вона тільки не жидівська, осуджує напад на Іран. Совітський напад на Іран — слабу країну — робить найгірше враження в світі. Англія і Совіти атаковані сильнішим противником, не в силі оборонитись на своїй власній землі і хочуть докзати свою "силу" нападом на безборонний Іран.

"Любов Англії"

Німецьке радіо повідомляє, що англійці заборонили вивозити якінебудь товари в Іран. Це ще один документ про "любов" Англії до малих народів.

В Ірані зміна уряду

Дотеперішній іранський уряд уступив. Сьогодні ранком міністерська рада нового уряду зібралась для обговорення становища.

Протианглійська демонстрація в Каїро

В Каїро відбулася велика демонстрація націоналістів проти Англії.

Недобір Англії - 1.222 мільярди фунтів

Тижневий дефіцит Англії досягнув, як повідомляє "Фінансіель Нью", рекордову суму 56 1/2 міль. фунтів. Увесь недобір англійської держави цього року перерс уже в 1.222 мільярди фунтів.

Погрози Японії Англії

Представник японського уряду сьогодні в своїй промові заявив, що напад Советів і Англії на малу націю без жодної провакації з її сторони, потягне за собою конвенції на китайсько-японському фронті, де Англія має ще свої інтереси.

Заява християнської організації

НЮ-ЙОРК, 26 серпня. Християнська організація Америки "Колумбія" заявила, що не може допомагати тим, які через 20 років старались нищити віру й церкви не тільки в себе, але й у цілому світі.

Змушена посадити англійських летунів

Два англійських літаки були змушені приземлитись на португальській території. Свої літаки вони спалили. Португальці їх і стернували.

Сензаційна заява Керенського!

НЮ-ЙОРК, 26 серпня. Бувший голова тимчасового уряду в Росії в 1917 році Керенський оголосив у часописі "Ля" статтю, де заявив, що перемога Гітлера на Сході є невідклична. Він р'шучий у своїх постановах, скорий у рішеннях і посушеннях. Америка не зможе допомогти ніякими силами для своїх союзників. Для англо-саксів перспективи на майбутнє дуже неприємні.

Допомога жидів червоним

НЮ-ЙОРК, 26 серпня. Жидівський часопис "Аусбау" повідомляє, що аргентинські жиди зібрали 40 тисяч доларів на повітряну флоту для допомоги своїм єдинокровним братам, які переходять уже справді битись на чужу територію.

Комунікація між Ірландією і Англією перервана

В наслідок бомбардувань німецької авіації комунікація між Ірландією й Англією перервана.

Жебрають долари американські юди

Інтересно, що інтернаціоналістичний виділ Північної Америки примушений жебрати гроші; в цілосторінкових оголошеннях сказано, м. ін., що навіть кілька доларів "можуть відвернути трагічні наслідки, які може спричинити ваша спільнота". Захлик кінчається проханням складати жертви всякого роду.

Англійські нальоти на Німеччину

27 серпня англійські літаки скинули в деяких місцевостях Південної і Західної Німеччини запалювальні і розривні бомби, між іншим бомби попали на замешкалі дільниці Кельна. Прогилегунська артилерія збила два атакуючих бомбовики.

Будьмо гідні завдань Нації (нашим дівчатам під неділю)

В сучасну пору в нашому суспільно-національному житті дуже важливе місце займає жінка. Вона має великий вплив на наше державне життя, вона займає високі урядові пости, від неї, у великій мірі, залежить ступінь національної свідомості членів усієї нації. Бо ж вона виховує молоде покоління, майбутніх будівників і керівників нашої держави.

Тому особливу увагу треба звертати на виховання нашого молодого жіночого покоління на свідомих та здорових громадянках. Пам'ятаймо, що кожну молоду людину можна виховати тільки в молодих роках, потім це приходить важче, часто безуспішно. Отже, які в наші дівчата, такі з них будуть жінки, такими до певної міри будуть їх діти, таким буде суспільство. Коли дівчата замолоду проявлятимуть патріотизм, ідейність, працьовитість та витривалість, такими вони залишаться й надалі. Дівчині порожній, неідейній, яка не має в собі ні трішки жертвенності для добра нації, важко колинебудь у пізнішому віці виправити всі свої хиби.

Треба признати, що наша українська жіноча молодь має багато одиниць, які віддано працюють для народу, які стараються завжди підвищувати свій культурно-національний рівень, розвивають свій ідеологічний світогляд. Вони готові все пожертвувати для Батьківщини, вони весь свій вільний час віддають тільки Батьківщині.

МИХАЙЛО ВІРЛІНИЙ

1 Героїчна постать

На тюремному подвір'ї вибудували ешафот. На ньому мали повісити Богдана Осипчука. На подвір'я почали сходиться запрошені адміністрацією тюрми — гості. В'язнів із тих келій, що їх вікна були до цього боку подвір'я, де має відбутися егзекуція — впровадили до інших келій, щоб не бачили.

Кат, що прийшов ще вчора ввечері, інкогніто, одягнув рукавиці й маску. Начальник тюрми, рослий, високий, здоровий, як виготовлене паца сільсько-го дука, проходжувався по коридорі. Його тільки в таких хвилинах можна бачити. Інакше він не показується нікому з поза тюремних брам. Тюремна сторожа поодгалася в святочний одяг. Бо це ж велике свято в тюрмі. Неначе Великдень для шира людського.

Навіть помічникам кухні в цей день подавали нові, чисті, білі шапочки. В тюрмі примусовий спокій. Ключники в кожній келії, за його порушення загрозили покаранням. Біля в'язня, що за хвилину має бути повішений, зійшлася батьки, родина, знайомі, що не боялися переслідувань. Хто як вмів, так розраджував Богдана. Говорили про марноту земського життя. Про шаста, що чекає його на другому світі. Про все.

Богданові цього й не треба було говорити. Він держався гордо. По ньому не було пізнати, що за десять хвилин він покине цей світ, за те, що хотів жити в своїй державі — Україні.

А батько його, що виховав, як пристойно вірному жовнірові батьківщини — спокійно вислухав, що говорять ін-

Однак, таких дівчат у нас порівняно мало. Чимало дівчат — це егоїсти у повному розумінні того слова, у них нема будьякої ідейності та жертвенності. Це бачимо на кожному кроці. Йй ніщо інше не в голові, як тільки те, щоб якнайштантніше вдягнутися, видумати найбільш штудерну зачіску, пофарбувати брови та уста. Подумайте самі над тим дівчата, чи дійсно такі вам потрібні всі ті креми та пудри, коли ваші личка ще свіжі молодістю, і ви напевне багато принагідні без всього того? Чи не краще б час, який забирає вся оця маскарада, використати на важливіші справи? От, хоч би, прочитати яку повчальну книжку, яка залишила б якийсь слід у вашій душі, на вивчення якоїнебудь чужоземної мови, чи хоч би навіть історії своєї власної Батьківщини, знання якої у вас такі мізерні.

Ваш культурний та освітній рівень дуже низький. Ви ні трішки не орієнтуєтесь в політичному та громадському житті вашого народу, ви не маєте виробленого ясно національного світогляду. Вам не соромно, що нічого ви не знаєте про наш національно-визвольний рух, про наших провідників, героїв.

Ей, що маєте виховати державі молоде покоління, нове поповнення в проріджені ряди будівників нашої держави, провідників нашого народу, що ж дасте ви дітям своїм, як самі ви нічого не знаєте, як душа ваша і серце порожні, нечулі на ніякі ідейні поривання.

ші, сам хотів тільки на прощання сказати кілька слів. Узав сина попіду руку й у супроводі священника — вийшли на подвір'я. Трагічна хвилинка.

— „Сину, ти моя кров. Я твій батько. Я з тобою. Держися гідно, не принеси сорому нам. Не зрадь до смерті нікого з своїх товаришів. Ти гинеш за Високу Ідею, що за неї варто згинуть. Іди на смерть і скажи катам у вічі, що вже не довго їм втішатися насиллям на нашій землі“.

Родина, знайомі — плакали.

Батько з сином, по-військовому, подали собі руки. Батько виконуючи якесь свій обов'язок, схилився й поцілував сина в чоло.

А кат цакав на шию шнур, оглянений знавцями, з запевненням до вжитку, намащений смердячим воском і — „які слабі ви і немічні в своїй державі, що я був для вас небезпечним. Як сердечно сміюся з вас. Проте житиме революція! П'янітиме вашою кров'ю! Хай живе Україна!“ — рознеслися слова по тюремному подвір'ю.

Видержав Богдан. Протягом тюремного слідства — не заломався. Протягом років тюрми — не зрадив. Додержав тон революціонера до смерті. Із присутніх дехто зомлів. Дехто тішився, що одним числом менше бойовиків.

А батько схилився тільки. Він теж тернів, може більше, як інші. Але тільки його тервіння були багато тяжчими. Тернів тому, що тепер, у цей момент не можна помстити неповинну смерть сина.

Ряд революціонерів, ще того дня

Часи „мальованих ляль“ давно минули. Сучасна жінка мусить твердо стояти в житті, знати пощо живе й для кого. Вона впевнено і сміло мусить йти тернистим життєвим шляхом, поборюючи всі перешкоди. До цієї життєвої боротьби потрібно загартувати себе фізично й духовно. Таку життєву заправу можна знайти тільки у постійній, невтомній та пильній праці над собою, беручи рівночасно активну участь в нашому громадському житті. Це життя набирає тепер широкого розмаху, відновляються читальні „Просвіти“ енергійно береться до праці організація „Жіноча Служба України“, в якій організуються секції: культурно-освітня, мистецька та організаційна. Потрібна велика кількість сил. Чи не краще б для загального добра вирішитися одного фільмового сеансу, чи вечора в ресторані в занадто веселому товаристві, а поїхати на село з якимсь рефератом, доповіддю.

Замість щоденно ввечері „міряти Сапїжинську“, краще вступити в ряди „Січі“, де цей вечір можна провести на руханці чи в гуртку — весело й корисно. Чому б, наприклад, нашої молоді не брати участь в хорі „Боян“, існування якого таке необхідне в нашому місті для влаштування різних концертів, академій, святкових вечорів. А гарних, дзвінких голосів у нас багато.

Можна тут ще навести безліч установ та організацій, в яких наша молодь могла б знайти широке поле до праці. В цій корисній праці вона перевиховує себе, загартується, набуде досвіду та нових знань.

Треба нам завжди пам'ятати, що

додовинився новим бойовиком у підпіллі, батьком Богдана — Миколою Осипчуком.

2 Зустріч

...Скажи йому, що я старіюся... — завував напів трагічний голос старого Василя, при відході його дружини на зустріч з сином.

В хаті Василя сум. Дикий сум. Дружина його прилягла всякої їжі — масла, ковбаси, солонини, солодощів. Ще вложила дві грушки з того дерева, що його посадив сам їхній син ще тоді, коли був дома. Ще як був ефебом молодості. — І обидвоє старих посідали на лавицю подумати, чи ще чого важливого не забули вложити в пакунок для свого сина.

— А соку малинового візьми, стара! Мійко дуже любив його пити в дождю, як був ще малим. Пригадаєш, як часто бігав в садок по малину?

— Тамляю.

В хаті сум. Із усіх закутків кімнати визирає він і демоном шесильним стає перед старими батьками, що син їх скрився за кордоном вже від кількох років.

Мати вийшла. Василь впровадив її на поріг і, як батько родини, поцілував трічі в чоло свою дружину, що з нею прожив разом більше тридцяти років.

Прощаючи говорив: „А скажи йому, що я вже старіюся...“ Онісла підніс руку, неначе благав у Всевиннього помічч при благословенні.

...Старіюся... В цьому слові криється весь біль душі, непереможне горе, вся трагедія родини, трагедія цілого народу! ...Старіюся...

— „А не докоряй йому, ні словеч-

тільки жінка сильно фізично й духовно, жінка всебічно освічена і витримана має у світі якість значення. Тільки перед такою жінкою клонитимуть голови майбутні покоління.

Галина С.

Оповідання про большевицькі тортури

Від довшого часу бачив я, що НКВД слідять за мною і за моїм братом Василем Гриньків. 25 травня цього року ми обидва попросилися з родиною, взяли харчі і втікли до ліса. В лісі зробили собі криївку, рикопали яму в березі, яка мала два входи, один вхід був замаскований і в цій криївці мали ми кріси, щоб в потребі стріляти большевиків. Переховувались ми в лісі всього 5 днів. НКВД зробила нічню облаву, було їх коло 100 чоловік, і при допомозі собак зловити нас трьох сплячих — третій був наш сусід Шляк Іван із с. Остриці. Як нас вловили в лісі, здерли з нас одяг, залишаючи лише в сорочках, приказали нам, щоб ми лягли до землі долівнич, а вони приложили до наших плечей кріси і так ми лежали кільканадцять хвилин. По якомусь часі приїхало тягарове авто. НКВД викидало нас на машину теж долівнич, посідали на нас, як на собак, і повезли до Товмаської тюрми.

Першого тортували в присутності нас мого брата Василя. Катували тяжко і ми на це дивились, потім нас кожного окремо катували через 10 годин: били, рвали тіло залізними кліщами, а потім привели

ком! Він знаєш, стара, за Україну терпить!“

Сива голова батька схилилася. Думав. А потім випростувався цілим тілом, обличчя споважило, очі заблещали ярким вогнем. — „Ні! Не скажи йому цього. Ще разом з ним рама об рама піду до бою за Україну. Ще разом з ним візьму у руки вогнепальне залізо й гнатимеся на ворога. Сімдесят моїх літ не перешкаджатимуть! Хай не розбивається над тим, що я старий. В нас некло. Я ще піду!“

Мати пішла. Був гарний день. Туристи відкрили полонину. Мати йшла. Не йшла — мати летіла. Коби тільки швидше бачити сина, що його не бачила вже стільки років.

Привіталася. „Сину!“ — „Мамо!“.

Мало говорили. Розложилися на верховинській киреї, щоб одпочати, і насититися. Запили водою з малиновим соком. „Батько пригадав мені, що ти колись дуже любив малиновий сок“.

— Так?

— Кавав ще батько, що тебе цілує й наказував тобі продовжувати своє діло. Знаєш що?... і кавав... як його... щоб скоріше... бо батько знаєш... ну... Старіється!...

Вітер полонинський погрався словами.

Син оперся ліктем об землю по його обличчя побігла дивна усмішка. Очі заблещали так само, як і батькові в ту хвилину, коли прощався з матер'ю.

— Мій батько? Адже ж він, мамо, колись не в повні вірив у те, що я?

Мати розплакалася.

— Тепер вірять!

Україна сина, Україна батька й Україна матері — одна Україна! Прага, жовтень, 1934.

мене знов до брата і НКВД наказав мені рвати тіло своєму братозі кліщами, вимушуючи в той спосіб признатися до вини.

Поглянув я на брата, що тяжко скатований лежав під стіною і сказав: „Нехай краще згину, а рвати тіло мого брата не буду“. Енкаведист вдарив мене сильно в голову і викинув до іншої кімнати.

При катуванні Шляк Дмитро признався, що масмо в лісі криівку і кріси. Тоді НКВД взяла мене знов катувати, я сказав до них: „Товариші, їдьмо в ліс, на Вільшаницьких зрубках я покажу вам криівку і зброю“. Вони згодилися. Пополудні 27 травня 1941 р. одягнули мене в плащ і шапку з НКВД-иста, зв'язали руки назад шнуром і чотири НКВД-исти поїхали зі мною в ліс. В лісі подумав я втікати.

Привів я НКВД до мосі криівки і показав вхід до неї. НКВД боялись лісти до криівки, допитуючись, чи там кого нема. Тоді я сказав: Товариші, тримайте мене за шнурок, я полізу до криівки і взу-

бах винесу кріс. Вони погодилися. В ямі я висунув руку з шнура, вхопив кріс і почав стріляти до 4 большевиків. Вони перелякались і попадали до землі. Я шарпнув за шнурок і вирвався з рук НКВД, вискочив другим входом і почав втікати. Відбіг я біля 10 кроків, тоді вони почали за мною стріляти, але ні один стріл в мене не попав і я щасливо втік. Так то товариші большевики втратили тюремника Гриньків Івана і плащ та шапку з капітана НКВД.

Відтоді я переховувався в лісі в сусідніх селах Антонівці і Братишіві, куди повтікали з хати мій батько і сестра, бо НКВД-сти були б їх розстріляли за мене. З нашого села ще тоді арештували 9 чоловік, про яких досі немає вістки. Якимсь чудом вирвався з кітків НКВД.

Про брата Василя і решту катованих немає жодних відомостей, чи їх замордували в тюрмі, чи живуть вони ще де і ждуть на визволення.

ГРИНЬКІВ ІВАН.

Як жида помагали большевикам бити Українців

Здається нема Українця, який не мав би з жидами своїх порухунків, в якого не бурлила б кров проти наших вічних п'явок і катів. Тут хочемо розказати про один факт, який розповів нам громадянин зарібник Іван Кременський, колись адороний чоловік, після большевицько-жидівського катування — інвалід.

Жидо-комуна в ріжний спосіб висукувала нагоду, щоб тільки набити, познушатися над Українцем: „Чотири місяці тому, розповідає п. Кременський, — жидо-большевицькі жовніри принесли до мене якісь гумові колеса від авт і два французські ключі. Кажали мені все це прийняти до хати, хоч я не хотів того зробити, сидю вихалися до хати і залишили ці речі, мовляв, це хата державна і добро державне, мусиш його пильнувати, аж доки ми не прийдемо. Лежали ці речі один день, а на другий я боявся їх тримати в хаті, та й не було місця, тому я їх викинув під дах, на кришу. Як я викидав їх, бачили це жида Йонас і Йонасова, що жида в кам'яниці Ринок ч. 4 на другому поверсі. Я не прочуваючи лиха, пішов собі до міста. По дорозі

побачив, як Йонас — бувший зав. Ідальні по вул. Вірменській, виходить з міліції. Походивши з півтора години по місті, шукаючи за роботою, приїжджу додому, а там міліція вже чекає на мене, і відразу до мене з криком, де я вкрав ці колеса. Я їм хочу розповісти, як це було, але вони мене не слухають. Кажуть брати це все зі собою і йти на міліцію. Закладаючи мені мниму крадіж били мене страшенно, я кричав і плакав, що не вкрав і розказував їм, як ці речі до мене попали, але в них милосердя не було. Збили мене так, що я ледве живий заїз додому. Повернувшись, пішов я до Йонаса питати його, чому він доніс на мене, що я вкрав колеса, не знаючи справи, а він тоді накинувся на мене з лайкою і хотів бити. Я ледве втік від нього. На другий день прийшло мені з міліції платити ще 50 крб. „штрафу“ до двох днів. Я віддав останні гроші, бо боявся їх, гірш чортів і залишився хворий, на голодну смерть. Потім взяли мене до будинку інвалідів, мовляв, видите, як радянська влада опікується нездібними до праці.

Кольоніальний наступ большевизму на Україні

Большевизм завоював владу в роки революції під гаслами обману та шляхом червоного терору.

Декрети видані ще в 1917 р., про націоналізацію фабрик і заводів, націоналізацію поміщицької землі і передачу її селянству, декрет про право розвитку нації, право на самовизначення аж до в окремих державах, стали мильним пузирем, роздутим большевиками.

Ці обіцянки зникли в практичному житті. За роки большевизму український нарід попав у більшу незолу, ніж був за царської влади. Україна стала соціалістичною кольонією московсько-жидівського большевизму. Багатства України стали маревом для українського народу, а незмірима експлуатація стала захищатись большевицькою формою:

„Праця є справа честі, доблесті й героїста“.

Експлуатація проходила під гаслом ударництва, соціалізму та стахановського руху. — називаючи це соціалістичним методом праці.

Большевицька кольонізація України відрізнялась від царської кольонізації не тільки новою формою русифікації та економічного здобування, а поступовим винищенням українського народу і витисненням його з своєї території.

Большевицько-жидівська кольонізація посилювалась колективізацією сільського господарства, 1928-29 рр. стали початковими роками в повному розгромах села. Селянські господарства знищувались, а їх власників висилали на Сибір. Тільки в двох перших місяцях 1930 року було вислано 200.000 родин україн-

ських „куркулів“, що були небезпечні для колективізації.

З метою повного визиску багатств України всі галузі народного господарства поступово стали підпорядковуватись прямо Москві. Так, наприклад, в 1929 було скасовано на Україні трест „Донвугілля“, а утворено нові трести, що підлягали безпосередньо Москві. В 1930 році було ліквідовано „Цукротрест“, а утворено „Сахаро-Трест“ з центром в Москві і без жодних філій на Україні. Всі об'єднання української кооперації „Вукоп-Спілька“, „Сільгосподар“, „Укрбурак-союз“ і т. інш. було об'єднано у „Всесоюзний Московський Союз Союзів“. А з назвою „соняшної“ конституції, 1936 р. було натворено стільки „народних“ комісаріятів, що охопили всі галузі народного господарства „в плоть“ до Утильсирзвини, що керувалась Раднаркомом Союзу, або просто Московію.

Таким чином всі нитки з Народ-

І сьогодні вже чотири місяці минуло, а я ще увесь хворий не можу прийти до себе. Хотів би відлатитися тим жидом-дошовником Йонасам, але не маю сили, бо вони ще живуть і згорда поглядають на мене. Та сила в мене немає. Але маю надію, що є сила сильніша за мене, яка порадить собі з тими людьми.

Такі знущання, побої і смерть через донос жидів тернів не один Українець, а тернів і гинули сотки, тисячі, нам Українцям, про це певільно забувати ніколи!

Говорить Буковина

У нас в редакції незвичайно милій гість з зеленої Буковини п. Н. Д., здоровий, свіжий, симпатичний інтелігент, такий, як ми собі буковинців уявляємо, з тим характеристичним буковинським „л“. Перейшов кордон на Снятин з групою українського активу. Частина залишилася в Снятині, решта опинилась в Станиславові.

— Чи це масова еміграція?

— Ні, йдуть тільки ті, яким потрібно змінити клімат. Наші актори працюють вже в Коломиї. В Станиславові відновлює свою діяльність чернівецький спортовий гурток „Дозбуш“. Взагалі хочемо працювати для України там, де є на це змога, це з одної сторони, з другої просимо не забувати про Буковину.

— Про це не приходиться говорити. Як у вас пройшло советське лихоліття?

— Найбільше потерпіли багаті господарі. Їх у великій числі повиозили. Поступово ліквідували тех членів державних про румунських партій, зате виховалась інтелігенція і молодь, яка розмірно мало потерпіла. В Чернівцях і поза ними начисляються втрати приблизно на 10 людей, в тому незіджалована Леся Гнілевич за мужем Никорович та Дмитро Звізда. За радянщини багато помогли нам Галичани. Ваша праця, зокрема ОУН, дала гарні успіхи.

— Чи це правда, що Чернівці знищені?

— Горіла тільки площа дозола ратуша, але й то з рук міського шумовиння, яке хотіло грабити. Большевики уступили з 5 на 6 липня. На ратуші і офіційних будинках

вивішено українські, а потім німецькі прапори. Перші увійшли в місто Мадяри, пізніше вмашерували Румуни. Появились ще прапори румунські і італійські. За тиждень з чотирьох прапорів остались тільки три. Тепер до урядів приймають тільки румунів і поляків, іде сильний натиск на румунізацію торгівлі. В Чернівцях виходить румунська газета „Буковина“. Треба підкреслити дуже прихильне ставлення Німців до нас в Чернівцях, що неярятують Українців у прикрих випадках. Румуни мають добре поставлену пропагандивну пресу. З таких газет наїчкавіша „Траністрія“, яка вже майже дохазала, що земля між Дністром і Богом чисто румунська, що Одеса це порт, збудований колись румунськими майстрами, що Гамалія, Підкова і інші — це румунські історичні постаті.

— Вибачте, але чи ви дійсно особисто читали ці ревелаяції?

— Ваша редакція обов'язково повинна налагодити доставку румунської преси, тоді довідаєтесь, що Харківщина, Полтавщина, Покуття, навіть Львівщина — були румунські.

— Дякую, ви взяли мене напрасду у веселій настрій. Я не знав, що в румунській пресі сидять такі добрі жартуни.

На прощання стискаємо собі дружньо руки.

зет.

З ЧУЖОЇ ПРЕСИ

Румунський часопис „Буковина“, що виходить в Чернівцях, в числі 32 з 19 серпня ц. р. містить статтю, якої переклад подаємо дослівно:

„Задністрянськи румуни“.

З волі Божої і хоробрістю румунського жовніра — наш нарід злучується. Сотки й тисячі задністрянських румунів паде на коліна перед румунсько-німецькими арміями і цілують землю, по якій ступають славі армії, що визволяють їх навіки з найчорнішої неволі. Вони знаходяться в компактних масах від Дністра по Бог і ще далі від Богу аж по береги Дніпра. Румунська експансія на ці провінції є дуже стара. В XII столітті вони займали провінції Київ, Волинь і Поділля (підкреслення редакції), це було. Покоління хліборобів, — вони ж

нього господарства України було проведено до Москви для того, щоб краще було шити мішок для поневолення, для цілковитої кольонізації українського народу.

Немає такої кольонії в капіталістичному світі, щоб так її грабували, як в „соціалістичному“ світі грабували кацапо-большевики Україну, оставляючи нарід голодним, неодагненим і без палива.

В 1932 році було розпочато большевиками будівництво залізничної магістралі „Донбас-Москва“ для безперервного вивозу вугілля в Москву.

В 1936 р. на Україні владобувалось вугілля більше, як в Японії та Франції, або в два рази більше ніж в бувшій Польщі і не дивлячись на це населення України не забезпечувалось паливом. В гуртожитках студентів замерзала вода.

Кривий Ріг дає 61 проц. заліза союзного виробництва, а в 1936 р. заводи України дали 8,9 міль. тон

МИРОСЛАВ ЗАВИЦЬКИЙ

НА ГРІВ СЛОВ'ЯНОФІЛЬСТВА

платили данину татарським та кримським ханам. Біля 1577 року вони приєднують в козаками, які вибирають Івана Підкову своїм Гетьманом, між якими (козаками — ред.) було дуже велике число румунів. В армії гетьмана Богдана Хмельницького були румунські полковники: Теодор Лобода, Мартин Пушкар, Бурла, Павло Апостол і інші. В 1681 році молдавський воевода Дука поширює своє панування аж по береги Дніпра. Немирів стає другою столицею його країни. На березі Дніпра він укріплює твердиню Канів людьми з Молдавії, дає румунам багато привілеїв та звільняє від податків на довгий час. Завдяки цьому число молданавів дуже збільшується.

З цих румунів вийшла велика кількість визначних осіб, які відіграли позитивну роль у відродженні російської імперії і відродженні України. Оповідають, що Петро Великий мав спеціальну когорту з задністрянських румунів. І сьогодні ще живе легенда про гетьмана Данила Апостола, про Тимотея Згуру, який часто подорожував до Великої Порти (Константинополь — ред.). Дмитро Кантимір, який по битві коло Станішест над Прутом сколонізував Харківщину румунськими втікачами.

Сьогодні число задністрянських румунів і їхня проблема стає ще більше актуальною, чим за часів воеводи Дука. Сьогодні, коли румунські війська виганяють комуністичні орди через Бог і Дніпро, про цих румунів не сміємо забути. Через їх велику численність, мову і відпорність, вони як окрема етнічна група, заслуговують на кращу, людянішу і справедливу долю. В цю хвилину наші мрії братаються з молдавською землею між Дністром і Богом — з любов'ю вслухаємось в старинну молдавську пісню:

Foale verde trei granate,
Nu esti Bugule departe,
Nu mai Nistu ne desparte.
(„Зелений листочку, і трі цв'точки
Не в Бог далеко, лиш Дністер нас
[розділяє...]”)
І. МАНДЮК.

Просимо надсилати листи

до нашої газети на адресу:
Редакція „УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО“
Станіславів, пл. Міцкевича ч. 2.

В большевицькій „Правді“ появилася недавно стаття Державіна з закликом до всеслов'янської солідарності проти германського імперіялізму. Большевицьке радіо теж вдарило в струну панславизму, подаючи до відома про всеслов'янські збори, які відбулись в Москві з визаною участю у них Поляків (Ванда Василевська). Росія витягає давні свої політичні козири, уважаючи, що на зміну ідеї всесвітньої солідарності пролетаріату саме придатний момент полатити клич оборони „слов'янства“, яке повинно стати на захист „свого бастиону“ в цю найгірнішу хвилину, коли Німці стукають до брам Москви. „Товариші“ міняють знову своє обличчя, яких завжди мали кілька, апелюють до **расової спільноти** слов'янства, стаючи на позиції російського панславизму та заперечуючи тим самим основу основ марксизму, що: **людей об'єднує не їхнє походження, але їхнє соціальне становище.**

Коли були можливості вигравати „капіталістів“ проти „капіталістів“, що після зібрати овочі довгої війни, поконавши ослаблених — тоді з усією силою лунав клич: „Пролетарі“, коли ж пройшлося боротися „трудящим“ проти таких самих „трудящих“ Німеччини, виринули на овиді „слов'яни“. Під час походу на Польщу ми були для Москалів більше єдинокровні брати-Українці, як трудящі, при натиску на Румунію визволення йшло по лінії кровних зв'язків для Буковини і історичних царських традицій для Бессарабії, конечність „приятельського“ союзу з Прибалтикою була опраздана ненавистю народу до плутократії, війна з Фінляндією мала „повернути“ цілу Фінляндію „великій родіні“, хоча закінчилася „звільненням“ маленького окрайку, де не залишився ні один порідний Фінець.

З трьох коників, на яких їздили большевики: — перший — пролетарський, заломився зовсім в зв'язку з війною, коли автопсія соціальних відносин та советської господарки дорешти дискредитує всяку агітку, а солідарність пролетаріату показалася мільяною банкою; другий — історичний, тобто змагання відновити давні кордони царської Росії,

був добрий тоді, як можна було слабших сгратити своєю армією. Третій — слов'янський найслабший, мусить бути добрий, коли вже нема іншого. Міг би бути ще правослазний, але в перспективі минулого та при сучасному стані таки трудно було б стати Сталінові на чолі. Святішого Синоду, хоча знаємо, що в останні часах і Церкву старались большевики зроби́ти тереном своєї пропаганди.

З усіх вище згаданих політичних фікцій займемося слов'янофільством, не тому щоб воно могло міти на когось з нас вплив — в тому ми й не сумніваємось, але передусім тому, що саме ми, Українці, маємо добре заслужене право дискредитувати та здемаскувати того рода блахманні теорії, що не видержують жодної критики, навіть з чисто об'єктивного становища, не говорячи вже про нашу політичну рацію тієї справи. Ставимо, отже, зовсім очевидну тезу, реальну політичну правду, що поняття: слов'яни, слов'янство є впливом лише поверхової обсервації, а на ділі позбавлені якихнебудь дійсних підстав. Мусимо врешті собі усвідомити, що існують тільки народи Середньої та Східної Європи, які говорять подібними мовами, але поза тим не мають із собою нічого спільного, бо не творять цього необхідного і найбільш суцільного та правдивого суспільного зв'язку, яким є **раса.**

Якщо докажемо, що т. зв. слов'яни не творять одності психологічної, антропологічно-біологічної та історичної, якщо усвідомимо собі ще, позначені на власній шкурі, суперечності державно-політичні т. зв. слов'янських народів, тоді мусимо стати на становищі, що поняття слов'янства є в рідкій мірі фіктивне і неістотне, як одність германського, романського а хоча б семітського світу.

Звичайна наша поверховна обсервація каже нам, що слов'яни різняться між собою не менше як у відношенні до якогонебудь позаслов'янського народу. Якщо візьмемо, наприклад, такі три сусідні типи, українця, москаля, поляка, легко переконаємось, які інші та розбіжні зариси відчуження, світогляду, ментальності, навіть жестикуляції

зраджують один, другий, третій, якою іншою в молоді всіх трьох народів. Обмежуючись народною масою, ми прийдемо до переконання, що трудно встановити загальний тип, що об'єднував би білоруського селянина, великоруського мужика, дальматського верховинця і т. д.“ (Піпін, Огл. слов. літер.). Що цікаше, ці різниці були ще в заранні історії, як це зазначає літопис про Українців і Москалів.

Така різна психіка цих трьох народів — зумовлена приналежністю до трьох протилежних собі пракультур: Українців до трипільського архікультурного циклу, Поляків до надбайлїтійського, та Москалів до північно-номадського. Коли говорити про расу в біологічному сенсі, то на ній складалось стільки чинників на протязі довгих століть, що сьогодні тяжко визначити якісь певні, беззастережені антропологічні прикмети одної раси, все ж переважаючий тип можна устійнити. В тій площині слов'яни теж не творять жодної спільноти, бо наприклад: Українці — це тип середземноморсько-динарський, москалі — ляпоноїдний, поляки — субнордичний.

Коли прослідимо з черги ліній історичного розвитку „слов'янства“, то побачимо цілковиту розбіжність культурних тенденцій, звичаїв, укладових, релігійних та політичних напрямних, брак почуття спільноти та якихось самочинних реальних заходів до об'єднання. Говорячи про культурні процеси, розуміємо пракультурні основи, які підлягали після ріжним впливам.

Слов'яни не мали одної генеральної культурної основи, а належали до ріжних циклів, як це вище означено. Найсильніший з них цикл трипілья — дав в основі тривкі зв'язки родин з підкресленням сильної позиції жінки в ній (матріархат Егеї), пошанування приватної власності та вироблення сильного почуття справедливості в збірності — це все в протівенстві, нпр. до Москалів. В зв'язку з поширенням християнства слов'янська територія розподіляється на дві сфери впливів: східно і західно, зроджуються інші азбуки та література східного і західного слов'янства, все це без проявів якоїнебудь племінної свідомості та змагання до культурного об'єднання. Правнодержавні поняття та суспільний устрій підлягли

чавуну, що становить дві третини всієї продукції Радянського Союзу, але і цим багатством не користувався український нарід, бо всім торгувала Москва.

За роки большевизму жоден українець не побудував собі будинку під галізім накриттям. Навпаки, селянин примушений був обдирати те солом'яне покриття яке було, бо взимку не мав чим огріти свого мешкання.

І тому не дивно, що тепер села на Україні мають інший вигляд, ніж колись: без тинів і огорожень, з новоповирубуваними садками, а хати напів розшиті, виглядають зовсім по-соціалістичному.

Україна дає 75 процентів всього виробництва цукру по Союзу, а український нарід ніколи ним не був забезпечений. По містах України цукор продавали в обмеженій кількості, а хто хотів більше купити, то потрібно було їхати в Москву чи Ленінград. Росіяни хвалились,

„що в Москві — що хатіш і скільки вгодно“.

Хліборобна Україна за всі роки існування большевицької влади в наслідок вивозу переживала великий недостаток хліба. В 1933 році — великий голод, що привів до людожерства.

Декрет большевицької облуди про те, що „кожна нація має право на саморозвиток аж до відокремлення“ ні в чому не виправдовувавсь, замість розвитку нації ішов занепад.

Українська мова стала мовою для театрів та для села. Під міркою державної мови скрізь запроваджували російську мову. В зв'язку з цим 1929 році було обмежено компетенції комісаріату освіти. Скрипник, що був тоді комісаром освіти виступив проти винищення українського народу вивозом хліба, він виступив проти русифікаторської політики, відстоюючи українізацію. За неодноразові виступи проти рі-

шень ЦК большевицької партії Скрипник в липні 1933 р. був покликаний на партійний суд, після чого він покінчив життям самовбивством, так як М. Хвильовий. Українізація стала носити формальний характер, а в середині наші большевики разом з жидами проводили поспішну роботу в знищенні будьякої національної єдності.

Слово „націоналіст“ і „антисеміт“ зробили найстрашнішим і образливим для молоді. В школах, сельбудах партійці провадили надокучливі доповіді проти націоналістів, антисемітів. За вживання слова „жид“ учнів виключали зі школи.

Одноразово з цим на Україні збільшували число російських шкіл та сільрад. Збільшували випуск на російській мові число книг, газет, журналів, а в 1938 р. стали видавати „центральної газету“ на російській мові „Советська Україна“, яку зробили більш авторитетну во своєму змісту, ніж газета „Кому-

ніст“, що видавалась на Українській мові. Це робилось для того, щоб більше читали російські газети.

В довідниках, календарях, діяграмах перестали зазначати національність. Наприклад, в книзі Сулькевича „Населення СРСР“, що вийшла в 1939 р. говорить, що населення України разом становить 30.960,2 т., але по національності не визначається. В книзі подаються населення міст:

Київ	846,3 т. мешканців,
Харків	833,4 т. мешканців,
Одеса	604,2 т. мешканців,
Дніпропетровськ	500,7 т. мешканців,

а націоналістичний склад цих міст не зазначається, тому що там до 70 проц. жидів та росіян. Тепер стає ясно, чому в українських містах не чути української мови.

Завдання нашої національної революції полягає в тому, щоб завжди вигнати ворога, щоб Україна була для Українців.

Я. КРАСНОЖОН.

поважним змінам від суспільно-демократичного з князем на чолі і народними зборами — до одновладства князя по прийнятті християнства та до упадку взагалі всяких самостійних суспільних форм полудневої групи під тиском Візантії, а потім Турків. Найбільш самостійно розвивалась московська Північ зі своїм деспотизмом, аж поки не залляла цілого сходу.

Релігійне розшарування слов'янства на православних, католиків та протестантів ніколи не казало призначатись над релігійним об'єднанням в ім'я спільних інтересів, а якщо зустрічаємо певні релігійні експансії, то вони діють завжди на користь народу-агресора, а не слов'янської спільноти, радше проти неї (Унія в Україні). Іноді релігійні згляди сильніші за плеємні, виходять поза інтереси всеслов'янські. Пинін пише: „Релігійна єдність об'єднувала Руських з Болгарами і Сербамі точно так, як з візантійськими Греками... Полудневе Слов'янство осталося близьке не тому, що було з нами одноплеємне, а радше тому, що було одної віри. Інакше ми повинні були відчувати таку саму симпатію до боснійських католиків, чи до католицьких Далматійців та Хорватів, а такої симпатії ніколи не було“. „Для відновлення спогадів (релігійних) немало послужили турецькі війни; війни ті велись із чисто руських інтересів, але привабливість православного селянського населення була вигідна для інтересів війни і тому в число причин, оправдуючих війни, входила і оборона самого слов'янства“.

Що вже говорити про політичну історію слов'янських народів, яка в цілому свідчить за те, що ніколи й ніде не було ні одного такого моменту, де дії поодиноких слов'янських держав чи народів були б скоординовані для спільної оборони перед неслов'янським ворогом і де б усі слов'яни змагали до якоїсь згармонізованої політичної цілості. Навпаки, від зарання між слов'янськими народами йде безупинна боротьба (Україна-Польща, Україна-Москва, Москва-Польща, Польща - Чехія, Сербія - Болгарія, Сербія-Хорватія, Чехія-Словаччина, Польща-Білорусь), яка не раз доводить до упадку слов'янські народи в користь неслов'янських агресорів (розбори Польщі). Найбільш компроміуючою для слов'янства є поверсальська Європа, де панслав'їстична Прага шукала Словаків та русифікувала Карпатську Україну, месіянстична Польща будувала „мощарство“ „огнем і мечем“ на Західній Україні і Білорусі, Сербія в братніх обіймах задалювали Хорватів та Болгарів, слов'янофільська Москва зрівняла з землею Україну і Білорусь „з любови до єдинокривних братів“. Поляки і Чехи видирали собі очі за Заользя, але і їх замирив на якийсь час Прхала, що знайшов гостину у Варшаві за однудушну оборону спільних інтересів в слов'янському Хусті.

Сам так званий слав'янофільський рух, як каже Пинін, був винаходом чисто кабинетним, літературно-научним, а зродився в Чехії на початку XIX ст. під впливом романтизму та став одночасно реакцією на невідрядне політичне положення Чехів. Це був попросту крик Чехів і Словаків: „рятунку!“, „звернення до Петербурга“ (Ю. Липа, „Призначення України“). Слов'янофільство охопило всі пансвольні народи, що

надіялись зорганізувати загальнослов'янську поміч для себе, звертаючи свої очі на північний схід. Як-не-як Петербург представляв собою тоді не тільки найсильнішу слов'янську державу, в якій „благоденствували“, крім Українців і Білорусів ще й Поляки, але мав за собою вже деякі „слав'янофільські традиції“ ще з XVIII ст. Серб Юрій Крижаніч, приїхавши в Московію в XVIII ст. хотів пробудити у Москвичів свідомість слов'янської спільності та підсунути їм ролю визволення південних слов'ян з неволі. Але інтенції Крижаніча були мало зрозумілі та цікаві для Москалів, які так себе забили дошками від усієї Європи, що слова Крижаніча могли їм видаватись хіба тільки дивовижними, а то й дикими. Його заслали на Сибір, а це мало свою основу чи не в тім, що він видавався урядові нісенітним фантастом. (За Пиніном). Коли потім Петро I пробив вікно у Європу, і Петербург увійшов в сферу заінтересувань загальноєвропейських, Росія зрозуміла, що нісенітна фантастика Крижаніча може в сучасній політичній ситуації стати знаменитим козирем для російської державної експансії, ще й до того, коли фантазувати про слов'янство почали майже всі слов'янські центри. Зроджується російський панслав'їзм, який стремить до того, щоб „усі слов'янські ріки, злились в російським морі“, а одночасно розгромлює всі слов'янські рухи, які діють інакше (Кирило-Методіївське Братство). Якщо в сучасній мент існують ще серед т. зв. слов'ян які симпатії до комуністичної Росії (Чехи, Сербі, Поляки, подекуди Болгари) то це, між іншим, залишки старих гріхів панслав'їзму. Слав'янофільство, як клич рятунку в нещасті, не врятує тепер і Москви, як не врятувало нікого, хто надіявся на неї, а хто хотівби ще й тепер думати якимись слов'янськими категоріями, цього назвемо нісенітним фантастом, як назвала Москва Ю. Крижаніча ще в XVIII столітті.

Опіка над сиротами

Воєнні події та налаштування державного життя зайняли нас, Українців, до тієї міри, що ми призабули на деякий час про тих, які найбільше потребують опіки народу й уряду — про сиріт.

За часів большевицької окупації Галичини займався сиротами й ти ми, яких батьки й матері не мали спроможності утримувати обласний відділ народньої освіти. Він віддавав таких дітей в дитячі будинки.

В Станіславській області було таких дитячих будинків дванадцять, з яких два для дітей дошкільного віку, решта для дітей, які ходили до школи. Всі оті дитячі будинки були на державному бюджеті, а сироти і безпомічні діти дставляли там зарч, одяг, книжки і шкільне приладдя, а навіть іграшки та прилади до спорту. Для старших були при дитячих будинках майстерні; шевські, кравецькі, столярські й ін.

Розуміється само собою, що комуністи не робили всього цього безцільно. Вони хотіли виховати червоних яничарів, яких виховували в інтернаціоналізмі, комуністичному і антирелігійному дусі. За

шматок хліба відбирали в дитини душу.

Тепер більшість дитячих будинків зліквідована. Майно розграбовано, а дітей розпущено. Лишився ще в цілості найбільший з них в Мар'ямполі над Дністром. Із 170 вихованців, які жили там під час утечі большевиків, залишилося ще й досі 90 українських і польських дітей. Гроші й коні під загрозою розстрілу большевики забрали, але інвентар і інше майно майже в цілості збережене.

Є ще швейна майстерня і підсобне господарство. Немає лише грошей і харчевих продуктів. Селяни перестали носити за гроші молоко, а також ніхто за гроші не хоче продати навіть картоплі і збіжжя.

Нашим завданням є подбати про цей дитячий будинок для наших сиріт. Під час теперішнього лихоліття і війни сиріт у нас багато. А в Мар'ямполі є місце й устаткування на 200 дітей. Його треба забезпечити грошми й харчами та дати йому відповідну кількість кваліфікованих, під моральним та національним оглядом надійних вихователюк. Тоді принесе він державі й народові велику користь.

Є все готове, треба нам лише підсилити, а не ліквідувати! Пам'ятаймо, що 200 сиріт, вихованих в релігійному і народньому дусі — це менше для держави 200 злочинців і кандидатів до тюрм, у всякому разі менше нуждарів і сухітників, а для нашої нації і держави 200 ідейних громадян, 200 інтелігентів, 200 працівників на народній ниві, якщо ми ними заопікуємось і їх виховаємо.

І. СЬОМКАЙЛО — директор дитячого будинку.

Домоуправління і його урядники

Неприємно заходити до бухгалтерії міської управи з деякими фінансовими справами, бо там ніяких справ ви не полагодите. Стоять два довгі ряди бюрок, а за ними сидять панове й пані, в більшості поляки, бо навіть по-українськи не хочуть говорити і до всіх інтересантів відзиваються на польській мові. До речі, ці панове сидять там і нічого не роблять, ніяких справ не полагоджують, а тільки бігають один до одного, щось шепочуть, допитуються, а люди, прийшовши зі справ, ю муться стояти годинами, щоб звернути на себе увагу і добитись послухання у якогось панка, щоб в н врешті сказав, що тут вони „ніц не ведзон“, домоуправшистко в'є“ і вимірює чинш.

Насугається питання: пощо там в міській бухгалтерії тримають стільки дармоїдів-бюрократів, коли ю роботу; що вони роблять, може зробити 2-3 людей.

Зайдете ви до домоуправління, там теж сидять панове М-скі і інші, яких ви в бюрі ніколи не застанете, бо вони сп'ягами житлових будинків не займаються, а тільки цілими днями ходять, полагоджують свої інтереси, а інтересів в них немає. Всякого так званого советського добра в них досить. Вони ж господарі тих домів, берегли народне добро і берегли його в ржний спосіб. Буває таке: чоловік одержав ордер на помешкання, воно замкнене і заляковане, а коли

ввійдеш, побачиш, що хтось тут вже господарив: річи перебрані, є пас від машини до шиття, а немає машини, було радіо, але тільки свіжо відірвані сполучення залишились, а радіо апарату нема і т. д. Але ці речі можна побачити в другій кам'яниці в кімнаті жида. Чому вони там знайшлися, як вони зайшли туди — знає домоуправа.

На мурах міста появилос розпорядження, що не вільно нічого з незайнятих помешкань збирати. Школа, трохи за скоро.

Але хто його знає, що в тих помешканнях є?

Насувається питання: Що мають робити ці домоуправителі, чи тільки сидіти при бюрху і брати за це державні гроші, чи справді по діловому упорядковувати, доглядати житлові будинки?

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН

Обережно з вогнем

За шибкою на склеповій виставці красуються цитрини (не такі лимони, що їх заводи виробляли, а правдиві з Італії).

Входжу до склепу... там за лядовою грубенюка, пухнатенька дамочка сидить, а усточка в неї червоні, аж страх... продає цитрини.

Чемвенько питаю — скільки коштує одна цитрина?

— Не розумію.

Мені здавалось, що я на правду але або затихо вимовив ці слова — повторю голосніше, виразно акцентуючи ці слова. Ще раз це саме слово: „Не розумію по руску“.

Дивне, „вопа“ не розуміє по-українському, не вміє шанувати господарів цієї великої землі — не розуміє мови того народу, з якого тягне соки, бо хіба ж власне тільки Українець, наш селянин, повесе її молоко, дає хліб, держить її при житті. А „велика пані“ не розуміє.

Це ж значайна „чемність“ для покупців і таку власне чемність треба собі затямити. Створилась одна думка: як то добре, що одні наші (а це від того, що який би уряд не був, вони все газали „наші“) мають опаски, що відрізняють їх від решти громадян — але як би таке „панство“ мало якісь значки, чи це не але було б? Принаймні, можна було б розржикити, до якого склепу заходите й з ким маєте діло, чи за спиною не дає би зловитися на вудку, що це Українець, бо така паншунці, що в склепі не розуміє по-українському, з нашою жіночкою говорити як родовита Українка. Бо нема нікого на наших землях, що не вмів би говорити по-українському. Тільки, як комусь не хочеться, вдає, що не розуміє.

На наших землях не повинно бути місця таким шовіністам і взагалі подібним людям, яким може сивтись про „одроджене Польські“ на наших українських землях.

Час перестати гтатися з вогнем.
С. ЧОРНОГОРЕЦЬ.

Футбольні висліди з 28 серпня

- Д.У.Н. (Яшниця) — „БОГУН“ (Бельведер) (15:0)
- „БУЙ-ТУР“ — „ЗАГРАВА“ (Гірка) (2:1)
- „СІЧ“ П (Пасічна) — „ЧЕРНИК“ П (Кватини) (1:1)

СПОРТ

„Хортиця“ (Крехівці) — ОУНМ „Січ“ (Богородчани) 5:0 (3:0)

24 серпня відбулись змагання копаного м'яча між січовими дружинами „Хортиця“ (Крехівці) та „Січ“ (Богородчани).

Після привітання гостей і трьоххвилинної мовчанки, змагунн та гладчі вшановують пам'ять помердованих в тюрмах НКВД.

„Хортиця“ в перних же хвилиних гарно заграс, а Влашин Ст., в третій хвилині гарним стрілом під поперечку добуває перші ворота для своєї дружини. Кілька хвилин пізніше Влашин Д. підвищує стан на 2:0. Цей сам гравч у 28 хвилині добуває треті ворота.

Не зважаючи на „карне“ до Богородчан у 39-ій хвилині, вислід воріт до подовини не змінюється.

Після перерви „Січ“ вже краще заграс, одначе брак взаїмного розуміння нівечить їхні акції.

По деякому часі „Хортиця“ вивонні опановує грище і в 70 хвилині Влашин М. добуває четверті ворота, а в три хвилини пізніше Влашин Д. устале вислід гри.

„Хортиця“ при кінці мас ще одну нагоду з „карного“ добити ворота, одначе, м'яч відбивається від стовпа. Треба завважати, що погана погода децю відбилася на самій гри.

Технічно краще презентувалась дружина „Хортиці“ як мала перевагу над дружиною „Січ“. У гостей виразний брак тренінгу і зіграння зі „собою“. Мимо цього Богородчани залишили по собі пражіння амбітної дружини.

Судівав п. Сава.

СТЕПОВИК.

„Черник“ (Княгинин) — „Січ“ (Пасічна) 3:0 (0:0)

Молода січова дружина „Черник“ розіграла 28-го ц. м. в Пасічній приятельській змаганні з дружиною „Січ“.

Гра весь час жива та остра, а часто зі сторони „Січі“ брутальна. Напад „Черника“ ще не зіграний зі собою як слід, а ряд гарних випадів ліквідус аміло оборона „Січі“. Обі дружини грають в першій половині горю, що уємно впливає на вартість гри.

По зміні „Черник“ перебуває ініціативу в свої руки, а Веретка у 65 хвилин добуває перші ворота. У 80 хвилин Голіньський гарним стрілом під поперечку добуває другі ворота, описла Солюк з подання Веретки устале вислід гри.

Треба завважати, що обі дружини мають багато надійних гравців, лиш треба добре над ними попрацювати.

Гравчам „Січі“ знову брак лиш культурної огляди й товариського такту. Провід дружини повинен повчити гравців, що грається не на те, щоб ламати кости, а на те, щоб в культурний спосіб перемогти противника.

Гравці „Січі“ мусять тямити, що вони є січовиками, а слово Січовик — це горде слово і треба показатись гідним його.

Судівав п. Маланюк.

СІЧОВИК.

ХРОНІКА

31
СЕРПНЯ
1941

СЬОГОДНІ — неділя:
12 по Соместві, Фльор.
ЗАВТРА — поведілок:
Андреа стр. муч.
ПІСЛЯЗАВТРА — вівт.:
Самуїла прор.

Книжки, полишені в поменканнях бунших так званих „совітів“, просить ся приносити до станиславівської Обласної Бібліотеки — генер Прилюдної Бібліотеки ім. Тараса Шевченка (власність Т-ва „Просвіта“ на станиславівську область) у Станиславові, вул. Голуховського ч. 1, щодня між год. 17 і 19 (5 і 7 за нім. літ. часом).

Нові часописи: в Калуші почав виходити тижневик „Калуський Голос“, в Товмачі тижневик „Наша Будуччина“, а в Рогатині „Рогатинське Слово“.

Просимо надіспати до Редакції „Українське Слово“ — пісні, (з нотами, якщо є), поезії, приказки, які творилися підчас польської та большевицької займанщини на наших землях.

РЕДАКЦІЯ.

Розпочались шоферські курси. В Станиславові, 25-го ц. м., при вул. Липовій 32, о год. 8 рзно розпочались шоферські курси, організовані районним відділом Народньої Освіти.

Заля скрізь переповнена курсантами-Українцями, головно з дооклишніх сіл. Всі курсанти з великим заінтересованям вислухують викладів, бо хочуть якнайскорше пізнати мотор та опанувати автомобільну техніку.

Курс цей має велике значення, бо по його закінченні вийдуть молоді українські шофери, які у кожній хвилині потраплять попровадити кожну автомобільну машину.

В Надвірній зорганізовано кухню для інвалідів, непрацездатних та жертв большевицького терору. Прценство мають Українці.

До упразителів шкіль Станиславівського повіту. Прошу якнайшвидше подіти до відома шкільному рефератові при Повітовому Старстві в Станиславові (вул. Шидловського 7) запотребування опалу на цілий шкільний рік 1941/42. За підставу обчислення взяти 3/2 місяців і скількість печей у школі.

Речинець вношення відомостей про опал до 10 вересня ц. р.

Організаційні збори ОУНМ „Січ“ на Майзлах. 16 ц. м. відбулись організаційні збори ОУНМ „Січ“ на Майзлах. Обласний Провідник „Січі“ мгр. Микитюк привітав зібраних та коротко роз'яснив ціль і суть організації ОУНМ „Січ“, після чого прочитав програму зборів.

Голова зборів п. дир. Петрицький висловив свою радість з нагоди створення організації ОУНМ „Січ“ на Майзлах та висловив впевненість, що ця організація виховає молодь не тільки фізично, але й духово загартовану і що ця молодь буде цілковито віддана Українській Нації.

Опісля відчитано перший обіжник Обласного Проводу „Січі“ і наказ про іменування друга Верхову М. курінним V. куреня ОУНМ „Січ“ на Майзлах.

Збори закінчено українським національним гимном.

Картюва система в Станиславові 3 дием 25 ц. м. запроваджено в Станиславові карткову систему на хліб.

Господар дому, згл. домоуправитель привносять книжку мельдункову і тоді

Kommando der Schutzpolizei
Stanislaw

Stanislaw, den 24. 8. 1941.

Deutscher Befehl!

- 1) **Es ist jede Preiserhöhung verboten.** Das betrifft Güter jeglicher Art, gleichgültig ob sie für die Ernährung der Bevölkerung, für industrielle oder gewerbliche Erzeugnisse bestimmt sind.
- 2) Jeder macht sich strafbar, wenn eine Übersteigerung durch deutsche Polizeibeamte festgestellt wird.
- 3) Die Waren unterliegen der sofortigen Beschlagnahme durch deutsche Polizeibeamte.
- 4) Die Strafen sind festgesetzt bis zur Todesstrafe.
- 5) Sämtliche Verkaufsgeschäfte, Marktstände u. s. w. haben ab sofort deutlich sichtbare Verkaufsschilder von den zu verkaufenden Waren mit Preisen auszustellen. Das gilt, auch für Gaststätten jeglicher Art. Die Preisschilder sind in deutscher und ukrainischer Schrift auszufertigen.
- 6) Gleiche Bestimmungen treten sofort für Friseurgeschäfte, Schuhreparaturwerkstätten und ähnliche Betriebe in Kraft.
- 7) Für gebrauchte Waren gelten die gleichen Vorschriften und Befehle.
- 8) Es wird in Zukunft durch deutsche Polizeibeamte schärfstens durchgegriffen. Zuwiderhandlungen gegen diese Bestimmungen unterliegen Freiheits- bzw. Geldstrafen, weiterhin der Vermögens-einziehung und Berufs unterbindung.
- 9) Die Bevölkerung wird darauf aufmerksam gemacht, dass durch deutsche Polizeibeamte rücksichtslos durchgegriffen wird.

gez. KLEESATTEL
Hauptmann und Kommandeur
der Schutzpolizei
Stanislaw

Volksdeutsche Männer!

Die deutsche Ordnungspolizei fordert Euch zum freiwilligen Eintritt in die deutsche Hilfspolizei im Distrikt Galizien auf. Meldet Euch bei der nächsten Polizei — oder Gendarmeriedienststelle.

Bedingungen:

- a) Lebensalter vom vollendeten 18. bis zum vollendeten 35. Lebensjahre (Verheiratete sind nicht ausgeschlossen).
- b) Volle körperliche Tauglichkeit — Nachweis durch Attest eines beamteten Arztes.
- c) Größe mindestens 1,68 m — Ausnahmen bis zu 1,65 m.
- d) Unbescholtenheit — Nachweis über Straffreiheit.
- e) Geburtsurkunde, persönliche Zeugnisse und Militärpapiere — soweit vorhanden — sind bei der Meldung vorzulegen und abzugeben.

Eingestellte Bewerber erhalten:

- a) Dienstkleidung,
- b) Unterkunft,
- c) Verpflegung,
- d) Heilfürsorge,
- e) Barvergütung, deren Höhe sich nach dem Lebensalter und dem Familienstande richtet.

Spätere Übernahme in das Beamtenverhältnis ist bei Bewährung möglich. Persönliche Bewerbungen haben beim Kommando der Schutzpolizei Stanislaw, Sobieskistrasse 29, zu erfolgen.

Lemberg, den 16. August 1941.

gez. W O R M
Oberst der Schutzpolizei
Kommandeur der Ordnungspolizei
im Distrikt Galizien.

одержують на кожну особу картку. На ці картки тільки арієць може одержати на тиждень 1.500 грамів хліба. Жиди, натомість, одержуватимуть хліб у своєму кагалі.

Робітники фізичні діставатимуть по своїх підприємствах один кілограм хліба в додатку.

З часом картки будуть впроваджені на всі інші продукти.

До бунших читачів станиславівських бібліотек! Книжки, визначені Обласною Міською та Дитячою бібліотек, як також із філії обласної Бібліотеки при вул. Ваторій звертати до станиславівської Обласної Бібліотеки — тепер

Kommando Solzität Bezneki
Stanislaw

Stanislaw, den 24. VIII. 1941 p.

Німецький наказ

- 1) **Всякі підвищення цін забороняється.** Це відноситься до всякого роду товарів, позалежно, чи ці товари призначені для харчування населення, чи для індустрийних та інших виробів.
- 2) Кого німецька поліція піймає, що абільшує ціну, буде притягнений до відповідальності.
- 3) Рівночасно, товар буде сконфіскований німецькою поліцією.
- 4) Установлення кар сягає аж до карн смерті.
- 5) Всі краминиці, базари і т. д. мусять негайно винісити таблиці, на видному місці, на котрих мусять бути докладно написані продажні ціни. Це відноситься також до кожного рода ресторанація.
- 6) Таблиці мусять бути написані німецькою і українською мовами.
- 7) Ці самі постанови відносяться також до фризеврів, шевських вартатів і інших подібних підприємств.
- 8) Ці самі приписи і розпорядки відносяться і до уживаних річей, які є призначені до продажі.
- 9) Службовці німецької поліції будуть дуже строго за цим слідкувати. Хто порушить ці постанови підлягає наступним карам: грошева кара, арештування, сконфісковання маєтку, кара відібрання його фахового зайняття.
- 10) Перестерігається отсим населення, що під тим оглядом службовці німецької поліції будуть безпощадні.

gez. KLEESATTEL
Hauptmann und Kommandeur
der Schutzpolizei
Stanislaw.

Чоловіки німецького походження

Німецька порадкова поліція закликає Вас вступити добровільно в німецьку допоміжну поліцію Дистрикту Галичина. Зголошуйтесь в найближчих станціях поліції або жандармерії.

Умови:

- a) Приймається від 18—35 року життя вповнолітні (одружені не виключаються).
- b) Вповнолітні фізично здорові — доказ — лікарське свідоцтво службового лікаря.
- c) Висоти найменше 1,68 м. — винятково 1,65 м.
- d) Некараність — доказ свідоцтво некараності.
- e) Метрика, свідоцтва і військові документи треба представити і віддати при зголошенні.

Прийняті кандидати одержуть:

- a) Службову одогу.
  - b) Почешкання.
  - c) Утримання.
  - d) Лікарську опіку.
  - e) Платня в готівці, яка встановлена після віку і родинного становища.
- Ближче особисті умови можна одержати в Kommando der Schutzpolizei Stanislaw, вул. Собського 29.
Львів, 16 серпня 1941 p.

gez. W O R M
Oberst der Schutzpolizei
Kommandeur der Ordnungspolizei
im Distrikt Galizien.

Прилюдної Бібліотеки ім. Тараса Шевченка (власність Т-ва „Просвіта“ на станиславівську область) у Станиславові, вул. Голуховського (Пушкіна) ч. 1, щодня від год. 17 до 19 (за нім. літнім часом).

Справлення похибки. В статті Р. Славича п. н. „Т-во „Просвіта“ й українська національна ідея“, поміщений у нашій газеті ч. 14, трапилася в нашій вини прикра помилка, яка викривила думку автора.

В останньому відступі статті слова „без тіні якогонебудь народництва“, треба читати так: „без тіні якогонебудь, партійництва“.

Кожний Українець членом „Просвіти“!

Приступайте в члени „Просвіти“!

Записи приймають усі читальні, а для міста Філія „Просвіта“, канцелярія при вул. 3-го Мая 2, 1 поверх в год. 8—16.

ВПИСОВЕ: для села 2.50 крб., для міста 5.00 крб.

ВКЛАДКА: для села 12.— крб. річно, для міста 24.— крб.

ФАРБ'ЯРНЯ „БЛИСК“

приймає до прання всілякі білля, фарбує та хемічно чистить сукнинні та полотняні матеріали, футра, килими і т. і.

КАНТОРИ ПРИЙМАЮТЬ:

Зедельмасрівська 39,
Сапінжинська 10,
А с л а в с ь к а 2. 3—1

ОРГАНІЗУЄТЬСЯ

НАРОДНИЙ БАЛЕТ театру ім. Франка в СТАНИСЛАВОВІ.

2—?

Талановиті молоді танцюристи (дівчата й хлопці) — зголошуються щоденно до 1 вересня між годинами 7—9 вечером у театрі ім. Франка в п. Я. Чуперчука.

Подасмо до відома всім інституціям і громадянам

СТАНИСЛАВІЩИНІ, що УКРАЇНСЬКЕ ФОТОГРАФІЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ Теодора Угорчак „Фото-Угорчак“

при вул. Гославського ч. 17 (напроти пошти) працює щоденно від год. 10—8 веч. 2—?

ОГОЛОШЕННЯ

Поступила в продаж: Палена цегла, кафлі до печей, гіпс, вапно, глиняна посуда. —

Продаж проводить управа цегельних та гіпсових заводів в м. Станиславові, вул. Зосина Воля ч. 182.

Оголошення ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Обласного Кооперативного Банку кооператива з відповідальними уділами вібудуться

31 серпня 1941 р. о год. 10-тій раню в залі „Просвіти“ при вул. 3-го Мая ч. 2/1. поверх.

ПОРЯДОК ДНЯ:

- 1. Відкриття Зборів
- 2. Ухвалення статуту
- 3. Вибір Надзірної Ради
- 4. Ухвалення висоти кредитів і зобов'язань.

Коли б на означену годину не явилось відповідне число членів, Збори вібудуться без огляду на кількість в 11-тій годині.

ДИРЕКЦІЯ.

Відповідальний редактор: В. Гуцуляк.

МЕБЕЛЬНО-БУДІВЕЛЬНА СТОЛЯРСЬКА РОБІТНЯ

Панашій Володимир СТАНИСЛАВІВ,

вул. Бельведерська ч. 6.

виконує на замовлення —

меблі, склепові урядження, бюроу обстановку та всілякі інші столярські роботи. 3-3

ТІЛЬКИ ДЛЯ АРІЙЦІВ!

Міська комунальна лазня

при вул. Мосціцького 7.

обслуговує мужчин та жінок в такому порядку:

Н Е Д І Л Я

для мужчин год. 8—13.

для жінок год. 13—19.

ВІВТОРОК

П'ЯТНИЦЯ

С У Б О Т А

для мужчин год. 8—18.

С Е Р Е Д А

для жінок год. 8—18.

РЕСТОРАН „КАВКАЗ“

(БУВШ. „СПАРТАК“)

Пошукує кваліфікованих офіціантів і буфетчика

Зголошуватись до дирекції ресторану при вул. Собіського 12.

СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ КУПЦІВ ТА ЦЕХ УКРАЇНСЬКИХ РЕМІСНИКІВ

ВІДНОВИВ СВОЮ ДІЯЛЬНІСТЬ

Проситься всіх купців і ремісників у власному інтересі зареєструватися якнайскорше. Звертатися на адресу: вул. 3-го Мая 26 в год 9—1 і 4—7.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Дня 18. VIII. 1941 р. відкритий великий мебльовий магазин, — під фірмою —

ІВАН КРЕТІВ

вул. СМОЛЬКИ Ч. 3.,

де продається всякого рода меблі готові і на замовлення.

ІНФОРМАЦІЯ

що до продажі уживаних меблів уділяє канцелярія фірми.

Дрібні оголошення

(за оголошення Редакція не відповідає)

БАГАТО

шлюсарів, механіків, монтерів, електротехніків, шоферів, мулярів, малярів, пекарів і інших фахових робітників шукають відповідні праці.

Ласкаві зголошення до редакції „Укр. Слова“ під „Буковинці“.

Загублені документи дня 27 серпня ц. р. п. л. Тринітарській, а саме: паспорт, особиста легітимация польська, витяг хетрики та інші за прізвище Нанік Володимир, даліше: паспорт, совітська метрика на то саме прізвище з іменами: Зигмунт, Йосифа і Володимира — прошу ласкаво звернути на адресу: Станиславів, вул. Людвиг 4 (коло газівні), Нанік Володимир. 1—1

Посвідку видачу Окружним Старостою дня 10. VIII. 1941 р. в Станиславові для Остап'я Василя, посаджика м. Лисець, офісею викрадену пенсіонерськими злодіями, вважати недійсною. ОСТАП'ЯК ВАСИЛЬ. 3—3

НІМЕЦЬКИЙ УРЯД ПРАЦІ пошукує бжурові сили, Українці і Українок, що володіють німецькою мовою. Зголошення в Редакції „УКРАЇНСЬКОГО СЛОВА“ при площі Міцкевича ч. 2. 4—?

Стенограф зі знанням німецької мови прийме Редакція „УКРАЇНСЬКОГО СЛОВА“ на 2—3 години денно. Зголошення в Редакції. 3—?

Розшукую брата НАГОРНЯКА ВАСИЛЯ, арештованого НКВД-істами в Краснім 24. IV. 41 р. і вивезеного до ставиславівської тюрми, який пропав без вестки. Відомості прошу подавати на адресу: с. Красне коло Делятина, Нагорняк Гаприло. 1—1

Розшукую брата ПАНЬКОВА ФЕДОРА, арештованого НКВД-істами в Краснім 12. VI. 1941 р. і вивезеного до ставиславівської тюрми, який пропав без вестки. Відомості прошу слати на адресу: с. Красне коло Делятина, Паньків Дмитро. 1—1

Розшукую брата ПАНЬКОВА ФЕДОРА, арештованого НКВД-істами в Краснім 28. IV. 1940 р. на заводі в Брошніні, перевезеного до Станиславова, де перебував до 28. VI. 1941 р. Ласкаві відомості: с. Сваричів, пошта Рожитів, або ОО. Редемитористи в Станиславові. 1—1

Розшукую РИБЧАКА ВАСИЛЯ з с. Сваричева, арештованого НКВД-істами 22. VI. 1941 р. в Долині, офісею перевезеного 26. VI. 1941 р. до Станиславова. Ласкаві відомості: с. Сваричів, пошта Рожитів, Марія Туа, або ОО. Редемитористи в Станиславові. 1—1

Розшукую мужа КАРПІНЦЯ ОСИПА із Станиславова, змобілізованого 22 червня 1941 р. до польової пошти. 30 червня ц. р. виїхав у сторону Чорткова. Ласкаві відомості: Станиславів вул. Виспянського 32, Карпинець Натаалія. 1—1

Розшукую мужа СТОЛЯРЧУКА ОЛЕКСУ, сина Антона з села Загівадь, арештованого НКВД 22 червня 1941 р. та вивезеного в невідомому напрямі. Відомості прошу подавати на адресу: с. Загівадь, повіт Станиславів, Столярчук Марія. 1—1

Розшукую мужа СУЛИМУ ТОМУ, сина Євстахія з с. Загівадь, арештованого НКВД 22 червня 1941 р. та вивезеного в невідомому напрямі. Відомості прошу подавати на адресу: с. Загівадь, повіт Станиславів, Сулима Марія. 1—1

Розшукую мужа ОСЛАВСЬКОГО ВАСИЛЯ, арештованого НКВД в Краснім 26. II. 1941 р., вивезеного до ставиславівської тюрми, де пропав без вестки. Відомості прошу подавати на адресу: с. Красне коло Делятина, Ославська Анна. 1—1

Розшукую брата ВАЛІХНОВСЬКОГО ТАРАСА, змобілізованого червоными дня 14. IV. 1941 р. Перебував на роботах у селі Незванові коло Каміни Струмилової. Є навіть відомості, що підчас вибуху війни переходив біля Шелетини.

Ласкаві відомості: с. Чорволиці, повіт Товмач, пошта Тисьмениця, о. Валіхновський Дмитро. 1—2

Розшукую мужа мгр. ДИКОГО ЕВГЕНА, змобілізованого 23 червня 1941 р., вивезеного в напрямі Київ. Кажуть, що знаходився хвилею в Гусятині, офісею немає про нього жодних відомостей. Ласкаві відомості: Станиславів, вул. Годуховського 6а, Дика Ольга. 1—3

Розшукую 1. Дочку проф. др. АННУ КОГУТ'ЯК КОБРИН, родом із Станиславова-Княгинини, останніми часами мешкала і вчила в середніх школах у Дрогобичі. 2. Зятя інженера-хіміка МИРОСЛАВА КОБРИНА, працював у нафтоперегінному заводі (б. „Польмін“) в Дрогобичі. 3. Родичів зятя, адвоката др. ВОЛОДИМИРА КОБРИНА, спідлика агаданого заводу. 4. ОЛЬГУ КОБРИН. Всіх інтерновано 23 червня 1941 року більшовиками разом з численною інтелігенцією в Дрогобичі й пропали без весті.

Хто вказав би на тих, що зробили доклад, хто знав би про дальшу долю цих осіб, що їх вивезено і в якому напрямі, кому із щасливців вдалося втекти, прошу ласкаво подати відомості на адресу: Станиславів, вул. Шевченка ч. 10, Когут'як Катерина — мати. 1—2

Розшукую брата БАНАХА МИРОСЛАВА, арештованого НКВД-істами в Жаб'ю 23. VI. 1941 р., вивезеного до Станиславова 27. VI. 1941 р. та пропавшого без весті.

Відомості прошу подавати на адресу: Тарас Банах, командант Поліції в Станиславові, вул. Грунвальдська ч. 11. 2—4

Розшукую ДРОГОМИРЕЦЬКОГО ОЛЕКСАНДРА, сина Іларіона зі Станиславова, змобілізованого 15 квітня 1941 року до Каміни Струмилової, що пропав без вестки.

Відомості прошу ласкаво подавати на адресу: Станиславів, вул. Жіриш 89, Дрогомирецький Іларіон. 3—1

Розшукую мужа ПАНЬСЬКОГО ВАСИЛЯ, сина Дмитра з с. Угринів Горішній, змобілізованого до червоної армії 24 квітня 1941 р. в Орджонікідзевський край. Ласкаві відомості: с. Угринів Горішній, пов. Станиславів, Паньків Марія. 1—1

Розшукую ПИНДУСА АМБРОВІЯ, сина Юрка, змобілізованого в жовтні 1940 року та відставленого до Кадуги під Москвою, 2 тижні до війни перебував ще в Кадугі, від тоді немає про нього жодної вестки.

Відомості прошу слати на адресу: Станиславів, вул. Біліньського 12, Пиндус Михайло. 3—4

Розшукую брата МАЛИШЕСЬКОГО ІВАНА с. Цетра, арештованого НКВД-істами в Станиславові, де перебував до вибуху війни. Відомості прошу подавати на адресу: м. Тисьмениця, вул. Загівацька ч. 6, повіт Станиславів. 2—2

Розшукую ЛОГАЗУ ВАРКУ, арештовану 10 вересня 1940 року, засуджену на 10 років тюрми, що пропала без весті і ЛОГАЗУ ВОЛОДИМИРА, арештованого в Підпечерах 20 грудня 1940 р., який теж пропав без весті.

Відомості прошу подавати на адресу: Підпечери, повіт Станиславів, Логаза Дмитро. 2—2

Розшукую брата РАДЛОВСЬКОГО ОРЕСТА, бувш. директора Центросоюзу у Львові, арештованого 23 березня 1940 року у Львові, який до 24 червня 1941 р. перебував у тюрмі у Львові при вул. Яхонича, офісею пропав без весті.

Відомості прошу подавати на адресу: Станиславів, вул. Красінського 16, Радловський Володимир. 3—4

Розшукую мужа ПРОЦЕНКА ВАСИЛЯ, сина Онуфрія з с. Палагичі, змобілізованого 24-го червня 1941 р. та вивезеного в напрямі Чорткова. Ласкаві відомості: с. Палагичі, повіт Станиславів, Проценко Віра. 2—2